

OMSLAG

Het heiligenboek

Angela en Martinus. Streven naar sociale gerechtigheid *Tom Zwaenepoel*

Angela wordt geboren in 1474 in het Noord-Italiaanse Desenzano, aan het Gardameer. Op jeugdige leeftijd verliest ze haar ouders en haar zus. Een oom voedt Angela op en laat ze op school gaan. Wanneer ze dertien is, sluit ze zich aan bij de derde orde van Franciscus. Samen met vriendinnen geeft ze godsdienstlessen aan meisjes uit de buurt. Ze zorgen ook voor de kinderen van arme families, bezoeken zieken en handarbeiders in hun ateliers en onderhandelen bij burenruzies en familieproblemen.

In 1524-1525 trekt Angela op bedevaart naar Palestina. Tien jaar later sticht ze in Brescia een vrouwenvereniging van 28 leden die meisjes onderwijzen en opvoeden. De orde van de heilige Ursula (ursulinen) draagt de naam van de middeleeuwse heilige Ursula, die samen met elf andere vrouwen de marteldood stierf en die aan Angela verscheen in een visioen. In 1536 keurt de plaatselijke bisschop de door haar geschreven regel goed. Een jaar later wordt Angela overste. Pas na haar dood in 1540 worden de ursulinen een kloostergemeenschap.

Het stoort Angela dat zoveel arme meisjes aan het Gardameer opgroeien zonder de minste vorming. De 'engel' blijft niet bij de louter vaststelling, de 'diagnose van haar tijd'. Ze zoekt haar missieopdracht niet veraf, maar heel dichtbij, aan het Gardameer. Ze maakt van de opvoeding van opgroeiende meisjes haar levens-taak. Angela is ervan overtuigd dat het verziekte web van macht, arrogantie en corruptie het best kan worden hervormd door vorming aan te bieden aan en bewustzijn aan te scherpen van wie onwetend en 'meegaand' is. Bovendien beseft ze dat de opvoeding van meisjes kan bijdragen tot het welzijn van hun families en van de samenleving. Om de kinderen beter te bereiken en nauwe contacten te smeden met hun ouders, zoekt Angela hen op in hun sociale omgeving. Behalve religieus onderricht staan ook lessen in het huishouden op het programma zoals naaien, wassen, poetsen, koken en ziekenzorg. In een tijd waarin de beperkte scholen voor kinderen van de adel en de burgerij strenge discipline dicteren, ontwerpt zij een pedagogisch programma met als centra-

le pijlers respect voor iedereen en menselijke waardigheid. Angela's pedagogische methoden zijn modern en tot op heden richtinggevend. De voedingsbodemp voor haar grote en geloofwaardige fascinatie ligt in haar levensstelling: je vindt de weg naar jezelf, als je God vindt.

Martinus wordt in 1569 in het Peruaanse Lima geboren buiten het huwelijk. Zijn vader is een naar de Nieuwe Wereld uitgeweken Spaanse ridder. Aan zijn moeder, een dochter van Afrikaanse slaven, heeft hij zijn religieuze opvoeding te danken. Hij groeit op in armoede, wordt hulp van een arts en volgt later een geneeskundige opleiding. Vanwege zijn capaciteiten en zijn vriendelijke, begripvolle omgang wordt zijn praktijk druk bezocht.

In 1594 wil hij lekenbroeder van de derde orde van de dominicanen in Lima worden, maar hij wordt geweigerd. Mulatten mogen immers geen priester worden. Negen jaar later mag hij toch intreden, maar in het klooster wordt hij slecht behandeld en gediscrimineerd. Tot aan zijn dood in 1639 wijdt hij zich vol overgave aan de ziekenzorg.

Martinus is streng tegenover zichzelf maar mild en vriendelijk tegenover anderen. Elke ochtend woont hij de eerste mis bij in de parochiekerk van San Lazaro en vervolgens zorgt hij tot 's nachts voor verweesde en verwaarloosde kinderen en zieken die van overall naar hem toe komen om door hem genezen te worden. Zijn zus helpt bij de uitbouw van zijn activiteiten. Er ontstaan een weeshuis, een armenkeuken voor hulpbehoevenden in het klooster zelf en talrijke caritatieve instellingen in de hele stad. Stilaan verandert het klooster in een ziekenhuis, dat in tegenstelling tot andere ziekenhuizen geen rekening houdt met de huidkleur van de patiënten. Als het klooster te klein wordt, fungeert ook het huis van zijn zus als ziekenhuis. Als gevolg van zijn grote inzet voor boeren, negerslaven, indianen en mestiezen verhiel de Kerk Martinus tot patroonheilige van de sociale gerechtigheid.

Tom Zwaenepoel, *Het Heiligenboek. Levenswijsheden van honderd en enige heiligen*, Lannoo, Tielt, 2008, 345 blz., 19,95 euro, ISBN 978 90 209 8041 7.

Omroep

13 maart, 9 uur, Braambos via VRT één (herhaling omstreeks 1 uur 's nachts via Canvas). Na de spirituele actualiteitsrubriek *Close-up* aflevering 2 in de serie *Naar godsvrucht en vermogen*, over vrijwilligers in de Kerk in Vlaanderen. Waarom nemen ze hun taak zo ter harte? Zijn er momenten waarop ze willen afhaken? Waaruit putten ze hoop in deze tijden van kerkcrisis? En wat motiveert hen en doet deugd? Braambos leest het relaas in hun dagboek en maakt kennis met hun concrete werkterrein. Afsluitend aflevering 1 in de driedelige serie *Niet wereldvreemd*, over mensen en hun passies. En hun geloof. Vandaag het duo Raf Sciot en Wim Verbaal. Eerstgenoemde is hoofd van de afdeling morfologie en moleculaire pathologie van de K.U. Leuven. Verbaal doceert aan de Universiteit Gent. Je hoeft maar te zeggen dat Latijn een dode taal is en je weet meteen waar zijn passie zit.

De vrome kudde

Bekering Ingezonden door Urbain Vrijdaghs

Een atheïst wandelt door het woud. Hij is onder de indruk:

– Wat een prachtige bomen. Wat een machtige rivieren. En dan die mooie dieren!

Plotseling ruist er wat in het struikgewas. Een enorme grizzlybeer komt op hem af. De man zet het meteen op een lopen. Hij blikt over zijn schouder en ziet de beer naderen. Prima motivatie om nog een tandje bij te steken. Een nieuwe blik over de schouder bevestigt echter dat beer almaar dichterbij komt.

De atheïst struikelt en valt. Hij probeert nog overeind te krabbelen, maar de beer torent al boven hem. Op het moment dat de beer zijn prooi met een haal van zijn klauwen wil doden, roept de atheïst:

– Oh, God!

De tijd stopt. De beer staat vastgevroren in zijn actie. Het hele woud is stil. Een fel licht schijnt neer op de man en uit de lucht klinkt een stem:

– Al die jaren ontkende je Mij. Je leerde anderen dat Ik niet besta, omdat er geen tastbaar bewijs is voor mijn bestaan. En nu verwacht je dat Ik je uit deze benaderde situatie red? Mag ik hierbij aannemen dat je je bekeerd hebt?

De man kijkt rechtstreeks in het licht en zegt:

– Het zou wel heel hypocriet van me zijn om U te vragen me ineens als een christen te behandelen, maar misschien kunt U de beer bekeren?

Even is het stil, maar dan zegt de hemelse stem:

– Oké.

Het licht floept uit, de geluiden van het bos komen opnieuw tot leven, de beer laat zijn klauwende poten zakken. Hij vouwt ze samen, buigt de kop en zegt:

– Heer, zegen ons en ook deze spijzen, die uw milde hand ons geeft. Door Christus onze Heer. Amen.

In onze Kerk mag best wat meer gelachen worden. Dat blijkt ook de uitdrukkelijke wens van heel wat lezers. Die proberen we in deze rubriek op hun wensen te bedienen. Wekelijks één of meerdere mopjes, leuke anekdotes, bedenkingen, woordspelingen... Kent u er nog een leuke? **KERK & leven · Vrome Kudde**, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen, fax 03 210 08 49, e-mail devromekudde@kerknet.be.

VLAAMSE PUZZELS
DEPUZZELAAR
Uitgeverij Jacques Gilliéron bvba
Antwerpen Telefoon (03)658.91.53 - 658.00.53

Zweedse kruiswoordpuzzel.
Méér van deze Zweedse puzzels vindt u in de volgende Vlaamse puzzeltijdschriften van 'De Puzzelaar' t.w. De Stad Stockholm en De Viking.
Bij uw dagbladhandelaar verkrijgbaar.

Oplossing van de puzzel van vorige week: BIOLOGIE

kever helikopter- schroef		dicht vertaler		trek- sluiting	spijs- kaart		sterke- drank		baby- bedje
	2			5	tijd- perk delfstof				
water- sport							zangnoot hals- snoer		
keuken- apparaat	beroep		handig- heidje zure vloeistof					vrouwe- lijk dier	
			7			deel v.e. gezicht trekdier		3	
vloer- kleed		bloem- bed		alleen- spel advies					garant
		8			slijk boom		4		
zeer begaafde persoon						bazige vrouw			bol- gewas
bijwoord zwaard- walvis			rij- meester						
		1		sober				6	

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---